

Heilsumálaráðið

Dagfesting: 08.11.2024
Mál nr.: 24/03563-16
Málsviðgjørt: RBM
Eftirkannað: Lógartænastan dagfestir

Uppskot til

Ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar

Anordning om ikrafttrædelse for Færøerne af bekendtgørelse af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v.

Mælt verður ríkismyndugleikunum til at seta í gildi fyri Føroyar niðanfyristandandi uppskot um Anordning om ikrafttrædelse for Færøerne af bekendtgørelse af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v.

Forslag til

Anordning om ikrafttrædelse for Færøerne af bekendtgørelse af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v.

VI FREDERIK DEN TIENDE, af Guds Nåde Danmarks Konge, gør vitterligt:

I medfør af § 32¹ i lov nr. 460 af 10. juni 1997 om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v., § 3² i lov nr. 427 af 10. juni 2003 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Forskning på embryonale stamceller), § 22, stk. 2 i lov nr. 69 af 4. februar 2004 om ændring af forskellige love på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område (Afskaffelse af hæftestraf samt ændring af uddannelseskraft i autorisationslove vedrørende sundhedspersoner m.v.), § 3³ i lov nr. 240 af 5. april 2004 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Konkret

¹ Bestemmelsen har følgende ordlyd: "Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger."

² Bestemmelsen har følgende ordlyd: "Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger."

³ Bestemmelsen har følgende ordlyd: "Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger."

anvendelse af præimplantationsdiagnostik), § 3⁴ i lov nr. 535 af 8. juni 2006 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Omfanget af behandling på de regionale sygehuse, ligestilling af kvinders adgang til kunstig befrugtning uanset civilstand og seksuel orientering, vurdering af forældreegnhed, lempelse af ægdonationsreglerne og forlængelse af opbevaringstiden for nedfrosne æg), § 4⁵ i lov nr. 1546 af 21. december 2010 af lov om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. samt sundhedsloven (Egenbetaling for behandling med kunstig befrugtning, refertilisation og sterilisation i det offentlige sundhedsvæsen og justering af regler om vurdering af forældreegnhed ved behandling med kunstig befrugtning m.v.), § 5, stk. 2⁶ i lov nr. 602 af 18. juni 2012 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v., børneloven og lov om adoption (Udvidelse af lov om kunstig befrugtnings anvendelsesområde, mulighed for anonym og ikkeanonym æg- og sæddonation i forbindelse med behandling med kunstig befrugtning, fastslåelse af faderskab i forbindelse med kunstig befrugtning, adoption af registreret partners barn og fremmøde i adoptionssager m.v.), § 8, stk. 2⁷ i lov nr. 1313 af 27. november 2013 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v., vævsloven, børneloven, lov om børns forsørgelse og retsplejeloven (Assisteret reproduktion som terminologi, dispensationsmulighed vedrørende opbevaringstid for æg, samtykke til behandling samt udvidelse af kredsen af ansvarlige for indberetning af alvorlige uønskede hændelser og bivirkninger i form af genetisk sygdom m.v.), § 5, stk. 2⁸ i lov nr. 744 af 25. juni 2014 om ændring af sundhedsloven og lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Kriterier for kastration og justeringer som følge af indførelse af juridisk kønsskifte m.v.), § 3⁹ i lov nr. 264 af 16. marts 2016 om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Information og samtykke i forbindelse med behandling med assisteret reproduktion m.v.), § 4¹⁰ i lov nr. 1688 af 26. december 2017 om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. og sundhedsloven (Ophævelse af forbuddet mod dobbeltdonation og ændring af reglerne for kastration), § 44, stk. 3¹¹ i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændring som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven), § 3¹² i lov nr. 129 af 30. januar 2021 om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget på medicinsk indikation), § 2¹³ i lov nr. 1780 af 28. december 2023

---

⁴ Bestemmelsen har følgende ordlyd: "Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger."

⁵ Bestemmelsen har følgende ordlyd: "Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger."

⁶ Bestemmelsen har følgende ordlyd: "Loven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger."

⁷ Bestemmelsen har følgende ordlyd: "§§ 1, 3 og 4 og § 6, nr. 1 og 3, kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger."

⁸ Bestemmelsen har følgende ordlyd: "§ 1, nr. 1, og § 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger."

⁹ Bestemmelsen har følgende ordlyd: "Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger."

¹⁰ Bestemmelsen har følgende ordlyd: "Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men lovens § 1 kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger."

¹¹ Bestemmelsen har følgende ordlyd: "§§ 32 og 33 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger."

¹² Bestemmelsen har følgende ordlyd: "Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger."

¹³ Bestemmelsen har følgende ordlyd: "Loven træder i kraft den 1. januar 2024.". Det fremgår videre af bestemmelsens bemærkninger, at det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, der udtages uden medicinsk indikation).

Kapitel 1

Anvendelsesområde m.v.

§ 1. Loven gælder for assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v., der foretages af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar, jf. dog § 18, hvor graviditet hos en kvinde søges etableret på anden måde end ved samleje mellem en kvinde og en mand. Loven gælder desuden for vævscentres virksomhed, for så vidt angår ydelser, der vedrører assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v.

Stk. 2. Loven gælder endvidere for biomedicinsk forskning og forsøg, hvori indgår kønsceller fra mennesker, befrugtede æg og fosteranlæg.

Stk. 3. I denne lov forstås ved:

- 1) Kvinde: en person med livmoder eller æggestoksvæv.
- 2) Mand: en person med mindst en testikel.

Kapitel 1 a

Tilbud om behandling med assisteret reproduktion i det færøske sundhedsvæsen

§ 1 a. Det færøske sundhedsvæsen må yde behandling med assisteret reproduktion til første og andet barn til enlige kvinder. For par må der ydes behandling til første og andet fælles barn, jf. dog stk. 2 og § 7, stk. 1 og 3.

Stk. 2. Til en enlig kvinde eller et par, som har fået to børn ved assisteret reproduktion, og som efter endt behandling fortsat har nedfrosne æg, kan det færøske sundhedsvæsen inden for den frist, der er nævnt i § 15, stk. 1, tilbyde at opsætte æg med henblik på, at den enlige kvinde eller parret kan få flere børn.

Kapitel 2

Forbud mod behandling

§ 2. Assisteret reproduktion må ikke finde sted, medmindre det sker med henblik på at forene en genetisk uændret (umodificeret) ægcelle med en genetisk uændret (umodificeret) sædcelle.

§ 3. (Ophævet)

§ 4. Der må ikke på samme tid eller efterfølgende opsættes identiske ubefrugtede eller befrugtede æg hos en eller flere kvinder i befrugtningsøjemed.

§ 5. Stammer ægcellen ikke fra den kvinde, der skal føde barnet, og stammer sæden ikke fra hendes partner, må der kun etableres assisteret reproduktion, hvor brug af både doneret sæd

og doneret ægcelle er sundhedsfagligt begrundet og enten sæden eller ægcellen er doneret i ikke anonym form.

§ 5 a. Der må ikke etableres assisteret reproduktion i de situationer, hvor en sundhedsperson eller en person under en sundhedspersons ansvar har kendskab til, at ægcelle og sæd stammer fra genetisk nært beslægtede eller i øvrigt genetisk nærmere beslægtede personer.

Stk. 2. Der må ikke etableres assisteret reproduktion i de situationer, hvor en sundhedsperson eller en person under en sundhedspersons ansvar har kendskab til, at enten ægcelle eller sæd stammer fra slægtinge af samme køn i ned- og opstigende linje.

§ 6. Assisteret reproduktion må ikke finde sted i de tilfælde, hvor den kvinde, der skal føde barnet, er ældre end 45 år.

§ 6 a. Hvis den sundhedsperson, der er ansvarlig for behandling med assisteret reproduktion af en person, som har bopæl her i landet, vurderer, at der er tvivl om en enlig kvindes eller et pars evne til at drage fornøden omsorg for et barn efter fødslen, skal sundhedspersonen med den enlige kvindes eller parrets samtykke indsende oplysninger til staðbundnu barnaverndartænastuna med anmodning om, at staðbundna barnaverndartænastan træffer afgørelse om, hvorvidt der kan iværksættes behandling med assisteret reproduktion. Ved manglende samtykke fra den enlige kvinde eller parret til videregivelse af oplysninger til staðbundnu barnaverndartænastuna skal sundhedspersonen afvise at indlede behandling med assisteret reproduktion.

Stk. 2. Staðbundna barnaverndartænastan træffer afgørelse om, hvorvidt behandling med assisteret reproduktion kan iværksættes. Staðbundna barnaverndartænastan kan med den enlige kvindes eller parrets samtykke inddrage anden sagkundskab i vurderingen af forældreegnethed, inden behandling iværksættes. Ved manglende samtykke skal staðbundna barnaverndartænastan afvise, at der må indledes behandling med assisteret reproduktion.

Stk. 3. Staðbundna barnaverndartænastan kan samarbejde med en eller flere barnaverndartænastrur om opgaverne forbundet med stk. 1 og 2.

Stk. 4. Afgørelser truffet i medfør af stk. 2, kan indbringes for Føroya Kærustovn senest 4 uger efter afgørelsen.

Stk. 5. Sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om bestemmelserne i stk. 1, 2 og 4.

§ 6 b. Hvis den sundhedsperson, der er ansvarlig for behandling med assisteret reproduktion af en enlig kvinde eller et par, som ikke har bopæl her i landet, vurderer, at der er åbenbar tvivl om den enlige kvindes eller parrets evne til at drage fornøden omsorg for et barn efter fødslen, skal sundhedspersonen afvise behandling med assisteret reproduktion.

§ 7. Genetisk undersøgelse af et befrugtet æg må kun foretages i de tilfælde, hvor der er en kendt og væsentlig øget risiko for, at barnet får en alvorlig arvelig sygdom.

Stk. 2. Endvidere kan genetisk undersøgelse foretages i forbindelse med assisteret reproduktion uden for kvindens krop på grund af ufrugtbarhed, hvor en sådan undersøgelse kan påvise eller udelukke en væsentlig kromosomabnormitet.

Stk. 3. Styrelsen for Patientsikkerhed kan dog efter udredning og sundhedsfaglig vurdering i konkrete tilfælde meddele tilladelse til anvendelse af præimplantationsdiagnostik ved

assisteret reproduktion, hvor tungtvejende hensyn til behandling af et barn med livstruende sygdom i denne familie taler herfor.

Stk. 4. Sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om tilladelser efter stk. 3.

§ 8. Assisteret reproduktion med udvælgelse af sædceller eller befrugtede æg før opsætning i en kvindes livmoder med henblik på at vælge barnets køn må ikke foretages, medmindre dette sker for at forhindre en kønsbundet alvorlig arvelig sygdom hos barnet.

§ 9. Det befrugtede ægs videre udvikling til et menneskeligt individ må ikke finde sted uden for en kvindes livmoder.

§ 10. Anvendelse af æg anlæg og æggestokke fra aborterede pigefostre, dødfødte pigebørn eller afdøde kvinder må ikke finde sted.

§ 11. Transplantation af æggestokke til en kvinde med det formål at afhjælpe ufrugtbarhed (infertilitet) må ikke finde sted.

Kapitel 3

Salg, donation og opbevaring af menneskelige æg

§ 12. Det er ikke tilladt at sælge, formidle salg eller på anden måde medvirke til salg af ubefrugtede eller befrugtede menneskelige æg.

§ 13. Assisteret reproduktion må ikke finde sted, når der foreligger en aftale mellem den kvinde, hvor graviditet søges etableret, og en anden om, at kvinden skal føde et barn til denne (surrogatmoderskab).

§ 14. (Ophævet)

§ 15. Befrugtede og ubefrugtede menneskelige æg kan opbevares indtil det tidspunkt, hvor den kvinde, der skal føde barnet, ikke længere kan modtage behandling med assisteret reproduktion, jf. § 6, hvorefter æggene skal destrueres.

Stk. 2. I tilfælde af kvindens død eller i tilfælde af parrets separation eller skilsmisse eller samlivets ophør skal den behandlende sundhedsperson sikre, at de opbevarede befrugtede æg destrueres.

Stk. 3. I tilfælde af mandens død skal den behandlende sundhedsperson sikre, at der sker destruktion af opbevarede befrugtede æg, medmindre der foreligger et skriftligt samtykke fra manden efter § 23, stk. 3, 2. pkt.

Stk. 4. Den behandlende sundhedsperson skal sikre, at der sker destruktion af ægtefællens eller samleverens opbevarede ubefrugtede æg i tilfælde af kvindens død.

§ 16. (Ophævet)

§ 17. Sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om donation, herunder anonymitet og vilkår for kompensation, om opbevaring, om anvendelse, herunder antal graviditeter pr. donor, og om opsætning af menneskelige æg.

Stk. 2. Styrelsen for Patientsikkerhed bemyndiges til at fastsætte sundhedsfaglige regler for donation, anvendelse, opsætning og opbevaring af menneskelige æg.

Kapitel 4

Donation, anvendelse og opbevaring af sæd

§ 18. Assisteret reproduktion med anvendelse af sædceller, der er manipulerede, herunder sorterede, må ikke foretages af personer, der ikke er læger, eller som ikke er under en læges ansvar.

§ 18 a. Den behandlende sundhedsperson skal sikre, at der sker destruktion af kvindens ægtefælles eller partners opbevarede sæd i tilfælde af dennes død, medmindre der foreligger et skriftligt samtykke fra manden efter § 23, stk. 3, 2. pkt.

§ 19. (Ophævet)

§ 20. Sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler for donation, herunder anonymitet og vilkår for compensation, og anvendelse af donorsæd, herunder antal graviditeter pr. donor, samt til hvilke formål der må ske opbevaring af donorsæd.

Stk. 2. Styrelsen for Patientsikkerhed bemyndiges til at fastsætte sundhedsfaglige regler for donation, anvendelse og opbevaring af sæd, herunder med henblik på at forebygge overførsel af sygdomme.

Kapitel 5

Kontrol med behandlingen

§ 21. Det er ikke tilladt at tage nye behandlings- og diagnosticeringsmetoder m.v. i forbindelse med assisteret reproduktion i brug, før sundhedsministeren har godkendt disse ud fra etiske og sundhedsfaglige hensyn.

Stk. 2. Sundhedsministeren fastsætter regler for anmeldelse og godkendelse af nye behandlings- og diagnosticeringsmetoder m.v. inden for assisteret reproduktion.

§ 22. Behandlingsstederne indberetter oplysninger til Styrelsen for Patientsikkerhed om behandling med assisteret reproduktion. Styrelsen for Patientsikkerhed fastsætter regler herom.

Kapitel 6

Information og samtykke

§ 23. Før behandling med assisteret reproduktion indledes, skal der indhentes skriftligt samtykke til behandlingen fra kvinden og fra dennes eventuelle ægtefælle, registrerede partner eller partner.

Stk. 2. Samtykket efter stk. 1 kan kun afgives på baggrund af en skriftlig og mundtlig information om behandlingens virkninger og bivirkninger, herunder risici i forbindelse med behandlingen.

Stk. 3. Før behandlingen indledes, skal den behandlende sundhedsperson endvidere informere om, at manden kan give sit skriftlige samtykke til, at kvinden kan anvende hans

sæd eller æg, som er befrugtet med hans sæd, til behandling med assisteret reproduktion efter mandens død, og om konsekvensen af ikke at give samtykke hertil. Efter ønske fra manden skal sundhedspersonen indhente et samtykke efter 1. pkt., som kan være gjort betinget.

Stk. 4. Den behandlende sundhedsperson skal sikre, at et samtykke efter stk. 1 og stk. 3, 2. pkt., fortsat er gyldigt, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Skal behandlingen finde sted efter mandens død ved brug af hans sæd eller æg, som er befrugtet med hans sæd, skal den behandlende sundhedsperson forinden påse, at der foreligger et skriftligt samtykke fra manden, og at eventuelle betingelser for samtykket er opfyldt, jf. stk. 3, 2. pkt.

§ 24. Den behandlende sundhedsperson skal sikre, at der gives information om de civile virkninger af, at en kvinde eller et par modtager donerede kønsceller i forbindelse med behandling med assisteret reproduktion.

Stk. 2. Den behandlende sundhedsperson skal sikre, at der før afgivelse af samtykke efter § 23, stk. 3, 2. pkt., gives information om de civile virkninger af, at mandens sæd eller æg, som er befrugtet med hans sæd, anvendes ved behandling med assisteret reproduktion efter hans død.

Kapitel 7

Forbud mod forskning og forsøg

§ 25. Sundhedsvidenskabelige forsøg på befrugtede menneskelige æg samt på kønsceller, der agtes anvendt til befrugtning, må kun foretages i følgende tilfælde:

- 1) Hvis de har til formål at forbedre in vitro-befrugtning eller lignende teknikker med henblik på at fremkalde en graviditet.
- 2) Hvis de har til formål at forbedre teknikker til genetisk undersøgelse af et befrugtet æg med henblik på at fastslå, om der foreligger en alvorlig arvelig sygdom eller en væsentlig kromosomabnormitet (præimplantationsdiagnostik).
- 3) Hvis forsøgene ved anvendelse af befrugtede æg og stamceller herfra har til formål at opnå ny viden, som vil kunne forbedre mulighederne for behandling af sygdomme hos mennesker.

Stk. 2. Udtagning og befrugtning af æg med henblik på at gennemføre andre forsøg end de i stk. 1 nævnte er ikke tilladt.

§ 26. Befrugtede æg må kun holdes i live uden for en kvindes livmoder i 14 dage, fra befrugtningen er sket. Den tid, hvori de befrugtede menneskelige æg har været nedfrosset, medregnes ikke.

§ 27. Befrugtede menneskelige æg, der har været gjort til genstand for sundhedsvidenskabelig forskning, herunder almindelig kvalitetssikrende forskning ved ægopsætning, må kun opsættes i en kvindes livmoder, hvis det befrugtede æg er genetisk uændret (umodificeret) og den forudgående forskning efter en faglig vurdering i øvrigt ikke må antages at have beskadiget ægget i dets videre udvikling.

Stk. 2. Forskningsprojekter efter § 25 skal godkendes i det videnskabetiske komitesystem, der forud for eventuel godkendelse vurderer, om projekterne har det tilladte formål.

§ 28. Følgende forsøg må ikke foretages:

- 1) Forsøg, der har til formål at muliggøre fremstilling af arvemæssigt identiske menneskelige individer.
- 2) Forsøg, der har til formål at muliggøre fremstilling af menneskelige individer ved sammensmeltning af genetisk forskellige fosteranlæg eller dele af fosteranlæg, før de sætter sig fast i livmoderen.
- 3) Forsøg, der har til formål at muliggøre fremstilling af levende menneskelige individer, som er hybrider, med en arvemasse, hvori indgår bestanddele fra andre arter.
- 4) Forsøg, der har til formål at muliggøre udvikling af et menneskeligt individ i artsfremmed livmoder.

Kapitel 8

Straffebestemmelser

§ 29. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes den, der overtræder §§ 2-6, 7-13, 15, 18, § 18 a, § 21, stk. 1, og §§ 22-28, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Stk. 2. Den, der donerer sæd eller æg, og den kvinde eller det par, der samtykker i en assisteret reproduktion, kan ikke straffes efter denne lov. Det samme gælder den kvinde, der overdrager æg, medmindre overdragelsen er i strid med § 12.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i kap. 5 i Revsilógini.

Kapitel 9

Ikrafttræden m.v.

§ 30. Anordningen træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Kunngerðablað B.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Í løtuni eru ongar reglur galdandi í lóg um eftirgjørdan gitnað í Føroyum. Í okkara grannalondum eru viðurskiftini viðvíkjandi viðgerð móti barnloysi lógarásett. Orsøkin er tann, at tað eru fleiri spurningar, ið beinleiðis viðvíkja rættarstöðuni hjá borgarunum, ið støða skal takast til í tílíkum sambandi. Millum annað skal støða takast til, hvørjar treytir skulu setast fyrri at kunnu fáa tilboð um viðgerð móti barnloysi, og í hvønn mun landið skal fígga viðgerðina. Tí eiga eisini viðurskiftini viðvíkjandi viðgerð móti barnloysi í Føroyum, at verða lógarásett.

Í løtuni fylgir Sjúkrahúsverkið einari leiðreglu um viðgerð móti barnloysi, ið ásetir ávísar treytir, ið skulu lúkast, áðrenn ávísast kann til ókeypis viðgerð fyrri barnloysi. Talan skal m.a. verða um pør, ið ikki eiga felags børn, sum liva í einum støðugum parlagi, við felags bústaði í minst tvey ár; kvinnan skal vera fyllt 25 ár og vera yngri enn 40 ár við byrjanina av hvørjum viðgerðarumfari; ongin av pørtunum skal hava fingið frátikið foreldramyndugleikan yvir barni áður og um parið eingi børn hevir, kann hjálp veitast til tvey børn. Um annar av pørtinum eigur børn framanundan, kann hjálp veitast til eitt felags barn.

Sambært sjúkrahúsverkslógini, hava persónar, ið búgva her í landinum, rætt til ókeypis viðgerð frá sjúkrahúsverkinum. Sjúkrahúsverkslógin ger ikki mun á borgarum og gevur ikki nøkrum serrættindi til viðgerð fram um onnur. Tískil kann tað verða ein trupulleiki at áseta reglur í leiðreglu, ið gera mun á borgarum. Tílíkar treytir eiga ikki at vera ásettar í leiðreglu, men eiga at vera ásettar í lóg.

Ein annar trupulleiki er, at vit í Føroyum ikki hava nakrar ásetingar um, hvussu henda viðgerð skal fara fram. Sum dømi kann nevast, at man í Danmark hevir ásett, at eftirgjørdur gitnaður einans kann fara fram við tí endamáli at sameina egg og sáð, og í tí sambandi, er ikki loyvt at broyta arvaeginleikarnar hjá hvørki eggji ella sáðsellu, uttan so at talan er um heilsufakliga væl grundaða orsøk. Danska lógin hevir ásetingar um, at tað ikki er loyvt at selja, ella á annan hátt viðvirka til sølu av ógitnum ella gitnum menniskjaeggum.

Harumframt eru ásetingar um donatió, brúk og goymslu av sáð, eftirlit við viðgerðini umframt greiðar ásetingar um, nær og undir hvørjum umstøðum gransking kann fara fram.

Tá talan er um danskt málsøki, er ikki møguligt at gera tíðandi broytingar í uppskotinum, men bert tillagingar til serføroysk viðurskiftir. Í hesum uppskotinum, eru barnaverndartænasturnar settar inn sum myndugleikin, ið skal gera møguligar foreldraførleika kanningar, umframt, at uppskotið leggur upp til at pør kunnu fáa hjálp til tvey felags børn. Sambært nuverandi donsku lóg fáa danskarar bert hjálp til eitt felags barn. Í Føroyum hevir Sjúkrahúsverkið í nógv ár, bjóða hjálp til tvey felags børn, tískil verður hetta sæð sum serføroysk viðurskiftir.

1.2. Galdandi lóggáva

Tað er ongin serlóggáva galdandi í Føroyum viðvíkjandi eftirgjørdum gitnaði. Sjúkrahúsverkið veitir í dag viðgerðina við heimild í § 5 í løgtingslóg. nr. 64 frá 17. mai 2005 um sjúkrahúsverkið, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 55 frá 29. apríl 2022.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Endamálið við uppskotinum er at tryggja rættindir og skyldur tá tørvur er á hjálp til at gerast foreldur. Tað er umráðandi at tryggja, at øll hava somu atgongd til viðgerð fyri barnloysi, samstundis sum tað er greitt ásett hvørjar treytir og rættindir eru galdandi ímun til viðgerð fyri barnloysið. Við hesi lóg verður eisini ásett nær og undir hvørjum umstøðum granskast kann innan øki.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Uppskotið tryggjar rættindir og treytir viðvíkjandi viðgerð fyri barnloysi. Uppskotið gevur rætt til viðgerð frá Sjúkrahúsverkinum til tvey børn. Uppskotið ásettur greiðar reglur, um hvussu viðgerðin skal fara fram og undir hvørjum umstøðum. M.a. kann viðgerð einans fara fram, tá talan er um at sameina egg og sáð har arvaeginleikarnir ikki verða broyttir, uttan heilsufakliga orsøkir til tess. Ílegu kanning av einum gitnum egg, kann einans gerast í tí førið, har tað er vitan um, at tað er ein týðandi vandi fyri at barni fær eina álvarsliga íborna sjúku.

1.5. Ummæli og ummælissskjal

Ríkislógartilmælið hevur verið til ummælis hjá fleiri hoyringarpørtum. Teir eru: Heilsustýrið, Sjúkrahúsverkið, Heilsutrygd, Sjúklingaráðið, Læknafeleg Føroya, Serlæknafeleg Føroya, Felagið fyri Yngri læknar, Kommunulæknafeleg Føroya, Felagið Føroyskir Sjúkrarøktarfrøðingar, Ljósmeðrafelag Føroya, Landslæknin, Kommunufelagið, Barnaverndarstovan, Føroya kærustovnur, Arvasjúkan og MEGD. Harumframt hevur uppskotið verið til ummælis hjá samgonguflokkunum.

Uppskotið hevur eisini verið til almenna hoyring á ummælisportalinum hjá landsstýrinum og á heimasíðuni hjá Heilsumálaráðnum.

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Sjúkrahúsverkið veitir í dag viðgerð fyri barnloysið, tískil hevur uppskotið væntandi ongar fíggjarligar avleiðingar fyri hvørki land ella kommunur

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Sjúkrahúsverkið veitir í dag viðgerð fyri barnloysið, tískil hevur uppskotið væntandi ongar umstingarligar avleiðingar fyri hvørki land ella kommunur

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Uppskotið hevur ongar avleiðingar fyri vinnuna

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Uppskotið hevur ongar avleiðingar fyri umhvørvið

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Uppskotið hevur ongar avleiðingar fyri serstøk økir í landinum

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Uppskotið tryggjar kvinnum og pørum rættindir og skyldir tá tørvur er á hjálp fyri at gerast foreldur.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Mett verður ikki, at uppskotið hevur avleiðingar fyri millumtjóðasáttmálar á økinum.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Mett verður ikki, at uppskotið hevur avleiðingar fyri millumtjóðasáttmálar.

2.9. Markaforðingar

Mett verður ikki, at kendar markaforðingar eru á økinum.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv

Uppskotið ásetir eina revsrammu til bót ella fongsuls upp til 4 mánaðir um ikki hægri revsing er ásett í aðrari lóggávu. Eisini kunnu lögfrøðiligir persónar revsast sambært kapittul 5 í Revsilógini. Tað er talan er um sera viðkvom og etisk viðurskiftir, sum verða regulerað í uppskotinum. Tískil er eisini umráðandi, at móguleiki er fyri, at revsa persónar og/ella lögfrøðiligar persónar, um hesi ikki fylgja ásetingunum í lógini.

2.11. Skattir og avgjöld

Uppskotið hevur ongar ásetingar um skattir og avgjöld.

2.12. Gjöld

Uppskotið hevur onga áseting, ið heimilar at áseta gjöld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?

Uppskotið áleggur ikki likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Uppskotið leggur onga beinleiðis heimild til landsstýrisfólki, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur. Tá talan er um danskt málsøki, gevur uppskotið danska ráðharranum heimild til, at ásetta nærri reglur um ymisk viðurskiftir. Hesar reglur verða tó ikki galdandi í Føroyum uttan so, at landsstýrisfólki ynskir, at seta reglurnar í gildi fyri Føroyar.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Uppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Mett verður ikki, at uppskotið hevur aðrar avleiðingar.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggarligar ella búskaparligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Ja	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

3.1. Viðmerkingar til ta einstøku greinina

Víst verður til serligu viðmerkingarnar í niðanfyristandandi donsku lógaruppskotum, ið somuleiðis verður lagt við sum fylgiskjal til hetta ríkislógartilmælið:

Lov nr. 460 af 10. Juni 1997 om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v.: LFF 1996-1997 nr. 5 som fremsat

Lov nr. 427 af 10. juni 2003 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Forskning på embryonale stamceller): LFF 2002-2003 nr. 209 som fremsat

Lov nr. 69 af 4. februar 2004 om ændring af forskellige love på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område (Afskaffelse af hæftestraf samt ændring af uddannelseskraV i autorisationslove vedrørende sundhedspersoner m.v.): LFF 2002-2003 nr. 90 som fremsat

Lov nr. 240 af 5. april 2004 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Konkret anvendelse af præimplantationsdiagnostik): LFF 2003-2004 nr. 188 som fremsat.

Lov nr. 535 af 8. juni 2006 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Omfanget af behandling på de regionale sygehuse, ligestilling af kvinders adgang til kunstig befrugtning uanset civilstand og seksuel orientering, vurdering af forældreegnhed, lempelse af ægdonationsreglerne og forlængelse af opbevaringstiden for nedfrosne æg): LFF 2005-2006 nr. 151 som fremsat.

Lov nr. 1546 af 21. december 2010 af lov om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. samt sundhedsloven (Egenbetaling for behandling med kunstig befrugtning, refertilisation og sterilisation i det offentlige sundhedsvæsen og justering af regler om vurdering af forældreegnhed ved behandling med kunstig befrugtning m.v.): LFF 2010-2011 nr. 45 som fremsat.

Lov nr. 602 af 18. juni 2012 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v., børneloven og lov om adoption (Udvidelse af lov om kunstig befrugtnings anvendelsesområde, mulighed for anonym og ikkeanonym æg- og sæddonation i forbindelse med behandling med kunstig befrugtning, fastslåelse af faderskab i forbindelse med kunstig befrugtning, adoption af registreret partners barn og fremmøde i adoptionssager m.v.): LFF 2011-2012 nr. 138 som fremsat.

Lov nr. 1313 af 27. november 2013 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v., vævsloven, børneloven, lov om børns forsørgelse og retsplejeloven (Assisteret reproduktion som terminologi, dispensationsmulighed vedrørende opbevaringstid for æg, samtykke til behandling samt udvidelse af kredsen af ansvarlige for indberetning af alvorlige uønskede hændelser og bivirkninger i form af genetisk sygdom m.v.): LFF 2013-2014 nr. 32 som fremsat

Lov nr. 744 af 25. juni 2014 om ændring af sundhedsloven og lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Kriterier for kastration og justeringer som følge af indførelse af juridisk kønsskifte m.v.): LFF 2013-2014 nr. 189 som fremsat.

Lov nr. 264 af 16. marts 2016 om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Information og samtykke i forbindelse med behandling med assisteret reproduktion m.v.): LFF 2015-2016 nr. 86 som fremsat.

Lov nr. 1688 af 26. december 2017 om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. og sundhedsloven (Ophævelse af forbuddet mod dobbeltdonation og ændring af reglerne for kastration): LFF 2017-2018. nr. 60 som fremsat.

Lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændring som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven): LFF 2018-2019 nr. 91 som fremsat.

Lov nr. 129 af 30. januar 2021 om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget på medicinsk indikation): LFF 2020-2021 nr. 130 som fremsat.

Lov nr. 1780 af 28. december 2023 om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, der udtages uden medicinsk indikation): LFF 2023-2024 nr. 75 som fremsat.

Heilsumálaráðið, 23. október 2024

Margit Stóra
landsstýriskvinna

/ Björgfríð Ludvig
aðalstjóri

Yvirlit yvir fylgiskjøl:

Fylgiskjal 1: Anordning om ikrafttrædelse for Færøerne af bekendtgørelse af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v.

Fylgiskjal 2: Lov nr. 460 af 10. Juni 1997 om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v.: LFF 1996-1997 nr. 5 som fremsat.

Fylgiskjal 3: Lov nr. 427 af 10. juni 2003 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Forskning på embryonale stamceller): LFF 2002-2003 nr. 209 som fremsat

Fylgiskjal 4: Lov nr. 69 af 4. februar 2004 om ændring af forskellige love på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område (Afskaffelse af hæftestraf samt ændring af uddannelseskraft i autorisationslove vedrørende sundhedspersoner m.v.): LFF 2002-2003 nr. 90 som fremsat

Fylgiskjal 5: Lov nr. 240 af 5. april 2004 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Konkret anvendelse af præimplantationsdiagnostik): LFF 2003-2004 nr. 188 som fremsat.

Fylgiskjal 6: Lov nr. 535 af 8. juni 2006 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Omfanget af behandling på de regionale sygehuse, ligestilling af kvinders adgang til kunstig befrugtning uanset civilstand og seksuel orientering, vurdering af forældreegnethed, lempelse af ægdonationsreglerne og forlængelse af opbevaringstiden for nedfrosne æg): LFF 2005-2006 nr. 151 som fremsat.

Fylgiskjal 7: Lov nr. 1546 af 21. december 2010 af lov om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. samt sundhedsloven (Egenbetaling for behandling med kunstig befrugtning, refertilisation og sterilisation i det offentlige sundhedsvæsen og justering af regler om vurdering af forældreegnethed ved behandling med kunstig befrugtning m.v.): LFF 2010-2011nr. 45 som fremsat.

Fylgiskjal 8: Lov nr. 602 af 18. juni 2012 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v., børneloven og lov om adoption (Udvidelse af lov om kunstig befrugtningens anvendelsesområde, mulighed for anonym og ikkeanonym æg- og sæddonation i forbindelse med behandling med kunstig befrugtning, fastslåelse af faderskab i forbindelse med kunstig befrugtning, adoption af registreret partners barn og fremmøde i adoptionssager m.v.): LFF 2011-2012 nr. 138 som fremsat.

Fylgiskjal 9: Lov nr. 1313 af 27. november 2013 om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v., vævsloven, børneloven, lov om børns forsørgelse og retsplejeloven (Assisteret reproduktion som terminologi, dispensationsmulighed vedrørende opbevaringstid for æg, samtykke til behandling samt udvidelse af kredsen af ansvarlige for indberetning af alvorlige uønskede hændelser og bivirkninger i form af genetisk sygdom m.v.): LFF 2013-2014 nr. 32 som fremsat

Fylgiskjal 10: Lov nr. 744 af 25. juni 2014 om ændring af sundhedsloven og lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Kriterier for

kastration og justeringer som følge af indførelse af juridisk kønsskifte m.v.): LFF 2013-2014 nr. 189 som fremsat.

Fylgiskjal 11: Lov nr. 264 af 16. marts 2016 om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Information og samtykke i forbindelse med behandling med assisteret reproduktion m.v.): LFF 2015-2016 nr. 86 som fremsat.

Fylgiskjal 12: Lov nr. 1688 af 26. december 2017 om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. og sundhedsloven (Ophævelse af forbuddet mod dobbeltdonation og ændring af reglerne for kastration): LFF 2017-2018. nr. 60 som fremsat.

Fylgiskjal 13: Lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændring som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven): LFF 2018-2019 nr. 91 som fremsat.

Fylgiskjal 14: Lov nr. 129 af 30. januar 2021 om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget på medicinsk indikation): LFF 2020-2021 nr. 130 som fremsat.

Fylgiskjal 15: Lov nr. 1780 af 28. december 2023 om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, der udtages uden medicinsk indikation): LFF 2023-2024 nr. 75 som fremsat.